

4. Adventna nedelja, leto B (20.12.2020)

1. berilo

Berilo iz 2. Samuelove knjige (2 Sam 7,1-5.8-11.16)

Ko je kralj David prebival v svoji hiši in mu je Gospod naklonil mir pred vsemi njegovimi sovražniki naokrog, je kralj rekel preroku Natanu: »Glej vendar, jaz stanujem v cedrovi hiši, skrinja Božja pa stanuje sredi šotorskega pregrinjala.« Natan je rekel kralju: »Pojdi, stori vse, kar je v tvojem srcu, kajti Gospod je s teboj!« A še tisto noč je Natanu prišla Gospodova beseda, rekoč: »Pojdi in povej mojemu služabniku Davidu: Tako govori Gospod: Mi boš mar ti zidal hišo za stanovanje?

Jaz sem te vzel s pašnika izza drobnice, da bi bil vladar mojemu ljudstvu Izraelu. Bil sem s teboj, kjer koli si hodil, in sem iztrebil pred teboj vse tvoje sovražnike. Naredil ti bom veliko ime, ki bo enako imenu velikašev na zemlji. Določil bom kraj svojemu ljudstvu Izraelu in ga zasadil vanj, da bo prebivalo na svojem in se mu ne bo treba več bati in ga krivičneži ne bodo več stiskali kakor nekdanj, od dneva, ko sem postavil sodnike čez svoje ljudstvo Izraela. Naklonil ti bom mir pred vsemi tvojimi sovražniki. Gospod ti oznanja, da ti bo Gospod naredil hišo. Ko se ti dopolnijo dnevi in boš legel k svojim očetom, bom povzdignil tvojega potomca, ki bo izšel iz tvojega telesa, in bom utrdil njegovo kraljestvo. Jaz mu bom oče in on mi bo sin. Tvoja hiša in tvoje kraljestvo bosta obstala pred teboj na veke in tvoj prestol bo utrjen na veke.«

Psalm 89

Odpev: »*Gospodove milosti bom na veke opeval.*«
(Ps 89,2-3.4-5.27.29)

Gospodove milosti bom na veke opeval,
rodu za rodom bom oznanjal njegovo zvestobo.
Rekel sem: »Na veke deliš svojo dobroto,
v nebesih utrjuješ svojo zvestobo.«

Odpev: »*Gospodove milosti bom na veke opeval.*«

Gospod je sklenil zavezo s svojim izvoljencem,
prisegel je Davidu, svojemu služabniku:
»Tvoj zarod bom utrdil na veke,
za vse rodove bom postavil tvoj prestol.«

Odpev: »Gospodove milosti bom na veke opeval.«

Klical me bo: »Ti si moj oče,
moj Bog, skala moje rešitve.«
Na veke mu bom ohranjal svojo dobroto
in moja zaveza z njim ostane trdna.

Odpev: »Gospodove milosti bom na veke opeval.«

2. berilo

Berilo iz pisma apostola Pavla Rimljanom (Rim 16,25-27)

Bratje in sestre, njemu, ki vas more po mojem evangeliju in po oznanjevanju Jezusa Kristusa utrditi v skladu z razodetjem skrivnosti, ki je bila zamolčana skozi večne čase, a je bila zdaj razodeta in je po ukazu večnega Boga oznanjena v preroških Pismih vsem narodom, da bi bili poslušni veri Bogu, ki je edini moder, po Jezusu Kristusu slava na veke. Amen.

Aleluja. Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi! Aleluja.

Evangelij

Iz svetega evangelija po Luku (Lk 1,26-38)

Tisti čas je Bog poslal angela Gabriela v galilejsko mesto Nazaret k devici, zaročeni z možem, ki mu je bilo ime Jožef, iz Davidove hiše, in devici je bilo ime Marija. Angel je vstopil k njej in rekel: »Pozdravljena, milosti polna, Gospod je s teboj!« Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kakšen pozdrav je to. Angel ji je rekel: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, in daj mu ime Jezus. Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega. Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in kraljeval bo v Jakobovi hiši vekomaj; in njegovemu kraljestvu ne bo konca.«

Marija pa je rekla angelu: »Kako se bo to zgodilo, ko ne spoznam moža?« Angel ji je odgovoril: »Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila, zato se bo tudi Sveto, ki bo rojeno, imenovalo Božji Sin. Glej, tudi tvoja sorodnica Elizabeta je spočela sina v starosti; in to je šesti mesec njej, ki so jo imenovali nerodovitno. Bogu namreč ni nič nemogoče.«

Marija pa je rekla: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!« In angel je šel od nje.

Razlaga Božje besede

Dogodek *Gospodovega oznanjenja* je Cerkev povzela v zelo znani molitvi *Angel Gospodov* (poznani tudi kot *Angelus*). Po verjetno najbolj izpričanem običaju naj bi jo molili trikrat na dan, zjutraj, opoldan in zvečer, ko sonce zaide. Zvonovi cerkve nas trikrat na dan vabijo k molitvi *Angel Gospodov* in gotovo jo lahko štejemo med najbolj znane molitve, ki jih Cerkev pozna.

Zakaj se Cerkev (in torej vsi, ki smo krščeni) trikrat na dan spominja dogodka *Gospodovega oznanjenja*? Gotovo zato, ker gre za enega od temeljnih dogodkov pri Božjem učlovečenju in torej v zgodovini odrešenja. Vendar zakaj je ta dogodek tako temeljen tudi za nas danes, ne samo za prvo Cerkev?

Pravimo, da je človeštvo v Mariji Bogu dalo to, kar je imelo najlepšega, najbolj dragocenega. Z nekega vidika to gotovo drži, vendar Bog ni zahteval in ne zahteva nobene žrtve, sploh ne tako, kot dramatično razume poganska miselnost. Marijina privolitev je bila zelo osebna. Marije ni nihče dal Bogu, sama je sprejela in privolila v globini svojega srca. Pred Bogom smo vsi deklet in služabniki, vendar Bog človeka poveliča, ga naredi za nekaj velikega, kot beremo v *Marijinem hvalospevu* (v *Magnificatu*).

Vemo in večkrat smo že slišali trditev, da je človeštvo brez Boga mrtvo, ker nima življenja v sebi. Marijina sorodnica Elizabeta, ki ni mogla roditi v svoji mladosti in potem seveda tudi ne v svoji starosti, je jasna prispevka tega, da človek brez Boga ne more. Kaj pa mlado deklet v polnosti svojega življenja, ki še ni rodilo zgolj zato, ker še ni spoznalo moža? Kaj pomeni ta prispevka? Lahko bi jo razumeli kot neko darovanje, žrtve za večje dobro. Vendar tako razumevanje ima bolj poganski pridih. Krščansko pojmovanje vidi polnost človeka in vsega, kar je človeškega, predvsem in edino v Bogu. Ne gre za to, da bi bilo potrebno v mladosti nekaj uresničiti, uspeti in biti na ta način potrjen, samozavesten, ko pa mladost mine, otožno zaupati samo še v Boga, ker nam drugega pač ne preostane. Vse je v Božjih rokah od začetka do konca, rojstvo, mladost, srednja in stara leta. Ni človeštva in stvarstva v nasprotju z Bogom, ampak je vse v Bogu v polnosti uresničeno in rešeno.

Marija ni poznala moža, Elizabeta pa ga je, od svoje mladosti, pa kljub temu ni rodila. Kaj torej pomeni »poznati«? Človeka uresničuje in rešuje samo tisto spoznanje in poznavanje, ki daje življenje, vse ostalo človeka utruje, ga izčrpa in postara. Trikrat na dan molimo *Angel Gospodov* prav zato, da se spomnimo v treh ključnih trenutkih dneva (zjutraj, opoldan in zvečer), da je človek brez Boga izgubljen. Brez Boga je človek na zadnjem mestu, kot je bil mlad pastir David, ki ga oče Jese ni dal niti poklicati, ko je prišel prerok Samuel, da bi ga mazilil za izraelskega kralja. Brez Boga bi ga verjetno zveri že zdavnaj požrle kot mladega pastirja na pašniku (prim. 1Sam 17,37). Davidova zgodba je v tem pogledu izredna. V polnosti uresničeno človeštvo (v starozaveznem smislu) od začetka do konca zaradi Boga. Človeško gledano je bil David največji kralj v Izraelu, ampak brez Boga ne bi bil nič.

Kolikokrat David pred Bogom to ponižno prizna, a kljub svojim dosežkom samega sebe ne povzdiguje. »Mi boš mar ti zidal hišo?« (Gl. prvo berilo.) Seveda ne! Vendar ne le zato, ker je Bog močnejši in najbolj vzvišen (teh priznanj Bog ne potrebuje), ampak zato, da se ne boš, kraj David, »usedel« na dejanjih, ki si jih uspešno »naredil« za Boga, in na njih tudi zaspal.

Marija v *Magnificatu* ne opeva svojega »DA« Bogu, ampak opeva velike reči, ki jih je Bog zanjo (za nas) storil. Kralj David v psalmih ne opeva sebe, ampak opeva Božjo veličino in usmiljenje (gl. današnji psalm). Mislim, da je precej jasno, da ne gre le za dve besedi, »DA« ali »NE«, ki sta lahko izgovorjeni, ampak v sebi prazni. Spomnimo se le prilike o očetu in dveh sinovih v Matejevem evangeliju, ki smo jo v adventu brali. Na očetovo prošnjo prvi sin ne odgovori pritrdilno, a potem stori, kar ga je oče prosil, drugi pa odgovori pritrdilno, vendar ne stori (gl. Mt 21,28–32). Gre za to, da v svoje bistvo brez strahu, z vero, zaupanjem in ljubeznijo sprejmemo in pustimo Boga. Tako končno skupaj z Marijo, z vso Cerkvijo in vsemi vernimi rečemo »NE« tisti skušnjavi, ki pravi, da je človek v Bogu na izgubi, da Bog jemlje in ne daje, da terja in odpušča, da pogublja in ne rešuje.

Angel Gospodov molimo trikrat na dan. Zjutraj zato, da se zavemo, da je dan, ki je pred nami, podarjen čas, ki nam ga Bog daje, ker nas ljubi; opoldan zato, da gremo naprej v veri in zaupanju, ne glede na to, kar se je že zgodilo, kar smo v prvi polovici dneva uspeli narediti ali ne; zvečer pa zato, da dan, ki je za nami, ne zatone v večno pozabo, ampak da v Bogu dobi svoj večni smisel.

Dnevi, ki minevajo, nam povedo, da je življenje pot. Zato je bil tudi kraj Božje prisotnosti v Izraelu predvsem šotor in ne težka nepremična stavba. Pravzaprav je bil kraj Božje prisotnosti narod, ker je Bog hodil skozi puščavo v njegovi sredi. Z Marijinim »DA«, z Božjim učlovečenjem, človek postane kraj Božje prisotnosti. To ne pomeni le, da je Bog od znotraj osvojil človeka, ampak da je bistvo človeka sam Bog. Z Marijinim »DA« človek nosi v sebi Boga, z Jezusovim rojstvom pa Bog nosi v sebi človeka.

V Bogu tudi naše telo, ki je sicer podvrženo propadu, postane svet kraj, kraj Božjega bivanja, sveto telo, ki ne pozna smrti, ampak je »kot drevo zasajeno ob potokih voda«. Prvi psalm v Svetem pismu je zelo lep. Pravi: »Blagor človeku, ki /.../ se veseli v Gospodovi postavi /.../, je kakor drevo, zasajeno ob potokih voda, ki daje svoj sad ob svojem času in njegovo listje ne ovne; vse, kar dela, uspeva«. Knjiga psalmov se začne z besedami, polnimi upanja, govori nam o prispodobi človeka, kakršna je od vsega začetka v Božji zamisli in h kateri se moramo stalno vračati. Vendar nadangelovo oznanjenje Mariji, spočetje in rojstvo, predstavljajo nov začetek, kjer ne gre več za neko prispodobo, kot je lahko drevo, ampak za srečanje med Bogom in človekom. Nadangeli pomenijo prisotnost Boga, Marija pa človeštvo, ki prisluhne in sprejme Boga. Človek ne gleda več drevesa, ampak Boga, ne prisluhne več skušnjavcu, padlemu angelu, ampak Božjemu poslancu, ki se ni sam poslal, ampak ga je poslal Bog. Prisluhne nadangelu Gabrijelu, čigar ime pomeni »Božja moč«, »Božja pravičnost« in tudi »Božji človek«, ki živi pravično. V moči Boga je

vse mogoče, le da Božje moči ne zamenjamo z našo močjo, ki je omejena, ki ne zmore vsega in v temelju ne zmore življenja.

Zato je tudi pomembno, da se zavedamo, da je Marijin »DA« v resnici le odgovor na tisti temeljni in dokončni »DA«, ki ga je Bog od vekomaj izrekel človeku z odločitvijo, da se druga Božja oseba učloveči, da reši ves človeški rod (gl. Ignacij DV 102).

Skupna Molitev

»Poslušam, kaj govorijo ljudje na zemlji, kako se namreč pogovarjajo med seboj, kako prisegajo in se preklinjajo itd. Prav tako, kaj govorijo tri božje osebe, namreč: Odrešimo človeški rod itd. In potem, kaj se pogovarjata angel in naša Gospa. Končno premislim njihove besede in si vse obrnem v prid«. (iz duhovnih vaj, DV 107)

- Prosimo za vero in zaupanje, da ne bi dvomili v božjo previdnost, da v svojem srcu ne dali prostora dvomom skušnjavca, ampak božji besedi, ki človeka vodi, potrjuje in izpolni.
- Prosimo za zbolele in preizkušene zaradi virusne epidemije in za narod in oblasti, da bi s skupnimi močmi reševali krize v vzajemni podpori in spodbudi.
- Prosimo za skupščino, ki je pred nami: za novo vodstvo, ki ga je potrebno izvoliti, da bi nam bila dana milost spoznanja, uvida ter končnega dogovora.

Zmolim *Angel Gospodov*

Angel Gospodov je oznanil Mariji - spočela je od Svetega Duha. Zdrava Marija...

Glej, dekla sem Gospodova – zgodi se mi po tvoji besedi. Zdrava Marija...

In Beseda je človek postala – in med nami prebivala. Zdrava Marija.

Prosi za nas Sveta božja Porodnica.

Da postanemo vredni obljub Kristusovih.

Molimo, Nebeški Oče, po angelu si nam oznanil učlovečenje svojega Sina. Posvečuj in podpiraj nas s svojo milostjo in nas po njegovem trpljenju in križu pripelji k slavi vstajenja. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu....

p. David Bresciani s.j.